

Aiemmin opittu ja hopsit: Miten osaamista arvioidaan?

Tommi Haapaniemi, Suunnittelija, Kuopion yliopisto, Oppimiskeskus, W5W²
Timo Halttunen, Suunnittelija, Turun yliopisto, Täydennyskoulutuskeskus, AHOT-hanke
Marianne Isola, Suunnittelija, Oulun yliopisto, W5W²
Paavo Oinonen, Suunnittelija, Turun yliopisto, Täydennyskoulutuskeskus, AHOT-hanke
Säde Pirttimäki, Suunnittelija, Kuopion yliopisto, Oppimiskeskus, W5W²

Aiemmin opittu korkeakouluissa

- Formaali, non-formaali (epävirallinen) ja informaali oppiminen (arkioppiminen)
- AHOT arviointi a) opiskeluoikeutta hakiessa b) kun opiskeluoikeus on saatu
- Hyväksilukeminen = opintojen, harjoittelun, työkokemuksen tai osaamisen hyväksyminen osaksi suoritettavaa tutkintoa tai kurssia, pakollisiin tai valinnaisiin opintoihin. Suomessa korkeakouluissa vakiintuneet alakäsitteet ovat korvaaminen ja sisällyttäminen.
 - Korvaaminen = hyväksilukemisen muoto, jossa opetussuunnitelmiin kuuluvia pakollisia opintoja korvataan muilla, sisällöltään vastaavilla saman alan opinnoilla.
 - Sisällyttäminen = hyväksilukemisen muoto, jossa muualla suoritettuja opintoja liitetään osaksi tutkintoa sivuainekokonaisuuksina, vaihtoehtoisina opintoina tai vapaasti valittavina opintoina.

(Aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen korkeakouluissa, OPM 2007:4)

Akateeminen portfolio ja asiantuntijana kehittyminen (3 op)

- Vapaiden opintojen / yleisopintojen kurssi opintojensa alkuvaiheessa oleville
- Kurssi on tarkoitettu niille, joille on jo kertynyt aiempaa osaamista esim. työelämästä tai opintoja esim. avoimesta yliopistosta ja jotka haluavat kehittää omaa asiantuntemustaan ja rakentaa urasuunnitelmia
- Tavoitteena on tunnistaa aiemmin hankittua osaamista ja rakentaa kuvaa itsestä oppijana sekä kehittää yleisiä työelämätaitoja
- Kurssilla rakennetaan akateemista portfolioa, jäsennetään omia uravaihtoehtoja ja haetaan mahdollisesti hyväksilukua aiemmin opitun perusteella
- Kurssin avulla aiemmin opitun hyväksilukemisesta kiinnostuneita voidaan ohjata keskitetysti, heille voidaan tarjota ryhmämuotoista ja yksilöohjausta ja mahdollistaa vertaisoppiminen, saadaan kokemuksia ja voidaan arvioida toimintamalleja, rakennetaan yhteys hops-työskentelyyn ja urasuunnitteluun, arvioidaan ohjauksen tarpeita ja ohjaajan osaamisvaatimuksia

Akateeminen portfolio -kurssin osaamistavoitteet

- Tavoitteena on:
 - Kehittyä asiantuntijana akateemisen portfoliotyöskentelyn avulla
 - Hyödyntää aiemmin opittua osana hops-työskentelyä
 - Antaa tietoa ja välineitä urasuunnitteluun ja yleisten työelämätaitojen kehittämiseen
 - Antaa ohjausta aiemmin opitun tunnustamiseen ja tunnustamiseen
- Kurssin käytyään osallistuja osaa:
 - Laatia akateemisen portfolioa
 - Tunnistaa ja arvioida omaa osaamistaan ja kehitysmahdollisuuksiaan
 - Tunnistaa oppimistyyliänsä ja mahdollisuutensa kehittyä oppijana
 - Hahmottaa aiempia uravaihtoehtoja ja pystyy laatimaan henkilökohtaisen urasuunnitelman
 - Tietää urasuunnittelun kannalta keskeiset palvelut ja osaa hakea tietoa

Osaamistavoitteet

- Osaamistavoitteet kuvaavat, mitä opiskelijan odotetaan tietävän, ymmärtävän tai pystyvän tekemään oppimisjakson lopussa saadakseen hyväksytyt arvosanat.
- Osaamistavoitteet esittävät tavoiteltua tilaa ja ilmaistaan usein tietoina, taitoina ja asenteina. Osaamistavoitteet voi asettaa kurssi- sekä koulutusohjelmakohtaisesti.
- Learning Outcomes on englanninkielinen termi, jolle ei ole vakiintunutta suomenkielistä muotoa. Osaamistavoitteiden lisäksi samaa tarkoittavat oppimistavoitteet, oppimistuloskuvaus ja opetuksen tulostavoitteet.

Lausutaanko kurssin tavoitteet...

... opettajan näkökulmasta?

- Mitä opetuksessa tullaan käsitellä?
- Mitä kurssi tarjoaa?

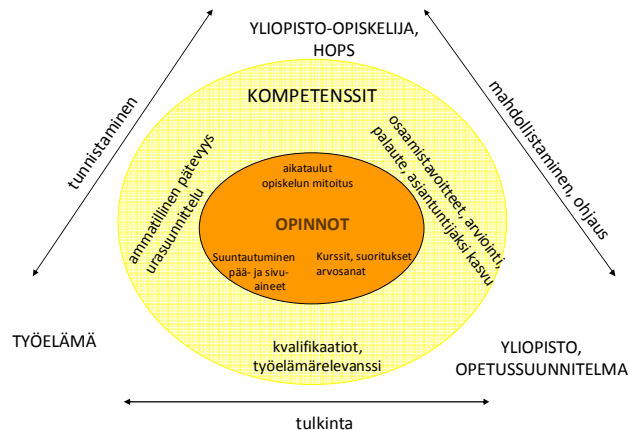
→ OPETUSTAVOITTEET

... opiskelijan näkökulmasta?

- Mitä opiskelijan odotetaan oppivan?
- Millä tasolla opiskelija odotetaan oppivan?

→ OSAAMISTAVOITTEET

Osaamisperustainen hops

RYHMÄ BARCELONA

- Anna Leino, Helsingin yliopisto
- Tiina Pylkkönen, Helsingin yliopisto
- Katri Tyster, Lappeenrannan teknillinen yliopisto
- Minna Ahola, Turun yliopiston ylioppilaskunta
- Titta Rautasalo, Maanpuolustuskorkeakoulu
- Hely Lahtinen, Suomen virtuaaliyliopisto

RYHMÄ PARIISI

- Sanna Kotajärvi-Söderholm, Helsingin yliopisto
- Anniina Hukari, Teknillinen korkeakoulu
- Tarja Nevalainen, Lappeenrannan teknillinen yliopisto
- Harri Lorentz, Turun kauppakorkeakoulu
- Eeva Myller, Suomen ylioppilaskuntien liitto
- Jan-Peter Kaiku, Teatterikorkeakoulu

RYHMÄ LONTOO

- Yvonne Holm, Helsingin yliopisto
- Mari Knuutila, Teknillinen korkeakoulu
- Kristiina Karjalainen, Lappeenrannan teknillinen yliopisto
- Hanna Riuska-Becker, Turun kauppakorkeakoulu
- Mika Liuska, Oulun yliopiston ylioppilaskunta

RYHMÄ BERLIINI

- Liisa Harjamäki, Helsingin yliopisto
- Marianne Hemminki, Teknillinen korkeakoulu
- Merja Nalisvaara-Jokinen, Lappeenrannan teknillinen yliopisto
- Liisa Ansala, Helsingin yliopiston ylioppilaskunta
- Kaisa Varis, Tampereen yliopisto

RYHMÄ TURKU

- Miia Valento, Helsingin yliopisto
- Sirpa Kova, Teknillinen korkeakoulu
- Anna-Lotta Jaakkola, Turun kauppakorkeakoulu
- Julian Lindberg, Suomen virtuaaliyliopisto
- Leila Saramäki, Kuopion yliopisto

Työskentelyohje

Vastuullasi on tosiologian laitoksen opiskelijoiden ohjaus eli henkilökohtaisten opintosuunnitelmien (HOPS) laatimisen ohjaaminen, aiemmin hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen hakemisen ohjaaminen ja portfoliotyöskentelyn monitorointi kuuluvat työnkuvaasi.

Oletkin jos saanut muutaman päivän verran perehdytystä tosiologian laitoksen opsiin ja portfoliorunkoon. Nyt on aika kääriä hihat ja ryhtyä oikeasti töihin, aloitat ahot-hakemusprosessin parissa. Työpäiväsi tosiologian laitoksen ohjaajana alkaa nyt :)

Hyvä tosiologian laitoksen opiskelijan ohjaaja

- I Tosiologian laitoksella tehdään töitä tiimeissä, joten aloitetaan esittäytymällä muille tosiologian uusille opinto-ohjaajille lyhyesti
- II Tutustukaa ryhmässä tosiologian laitoksen uusiin opiskelijoihin opiskelijakuvausten, portfolioiden ja todistusten avulla
 - Mitä kaikkea opiskelijat ovat tehneet?
 - Millaista osaamista opiskelija on (opiskelu, työhistoria ja harrastukset ja järjestöelämä) hankkinut?
- III Arvioi minkä verran opintoja voitaisiin tunnustaa osaksi tosiologian laitoksen opintoja? Kuvaa mahdollisesti tunnustettavat opinnot Tosiologian laitoksen tutkintorakennetta kuvaavalle **janalle**.
- IV Arvioikaa ryhmässä, miten ahot -hakemusprosessityöskentelyynne eteni? Mikä oli haasteellista, mikä helppoa? Millaista osaamista / tietoa tarvitsitte itsellenne lisää? Millaista tietoa tarvitsitte opiskelijoista ja heidän osaamisesta lisää?

VÄRITÄ TUNNUSTETTU OSAAMINEN!

Tosiologian Kandidaatin tutkinto (ToK) 180 op

--	--	--

Tosiologian Maisterin tutkinto (ToM) 120 op

--	--